

Bodil Neergaards møde med Johannes Munck og Møltrup

Som kopi af Møltrup opførte hun i 1918 Sønderskovhjemmet ved Fuglsang på Lolland

*Under arbejdet med slægtsforskning støder man ofte på navne, som bliver ved med at dukke op i forbindelse med slægtens medlemmer og deres historie. I forbindelse med Munck-slægten er **Bodil Neergaard** (1867-1959) en sådan person. Heldigvis har hun selv skrevet et par erindringsbøger, som gør det lettere at dokumentere forbindelserne. Det drejer sig om bøgerne "Spredte Træk af mit Liv" (G.E.C. Gads Forlag 1941) og fortsættelsen "Minder fra Fuglsang" (G.E.C. Gads Forlag 1944) med undertitlen "Mennesker jeg mødte gennem et langt liv". Stærkt inspireret af Johannes Munck og Møltrup byggede hun i 1918 Sønderskovhjemmet for dårligt stillede mænd, arbejdsløse, subsistensløse og løsladte fra fængslerne. I 1923 blev hjemmet gjort til en selvejende institution, som stadig eksisterer.*

Bodil Neergaard

(1867-1959) var gods-ejer og social filantrop. Hun var datter af komponisten *Emil Hartmann* (1836-1898) og barnebarn af komponisten *J.P.E. Hartmann* (1805-1900). I 1885 blev hun som 18-årig gift med den 30 år ældre godsejer, cand. polit. *Rolf Viggo de Neergaard* (1837-1915), der ejede godserne Priorskov og Fuglsang på Lolland ved Guldborgsund.

Parret slog sig ned på Fuglsang, hvor Bodil indrettede hovedbygningen, som hendes mand havde ladet opføre, så den stod færdig i 1869. Bygningen blev udsmykket med møbler og malerier, og i stueetagens store musiksals optrådte mange af tidens musikpersonligheder som bl.a. Carl Nielsen og ægteparret Grieg.

Refugium og kunstmuseum

Da ægtefællen døde i 1915, overtog Bodil ansvaret for driften af begge godser, og ved siden af interessen for kunst og kultur udfoldede hun nu også et stort socialt engagement. Da hun ikke havde børn, overdrog hun i 1947 samtlige sine besiddelser til Det Classenske Fideikommiss. Samme år modtog hun fortjentmedaljen i guld. Hun blev boende på godset indtil sin død i 1959, og i 1962 inviedes Refugiet Fuglsang i hovedbygningen som en selvejende institution. I 1995 måtte refugiet

lukke på grund af svigtende tilslutning. På en grund stillet til rådighed af Det Classenske Fideikommiss indviedes i 2008 i nyopførte bygninger Fuglsang Kunstmuseum.

Det sociale engagement

Bodil Neergaard fortæller: - Efter at være blevet enke lod jeg i 1917 en stor gammel lade ombygge til feriehus, som jeg på Einar Prips råd gav KFUM dispositionsret til at bruge til feriehus for københavnerdrengene. Senere indrettedes en tilsvarende sommerlejr på Priorskov, og den blev også benyttet af min ven Falk Hansen til hans venner, de arbejdsløse.

I 1917 fik jeg tilskyndelse til at gøre noget for dem, der intet hjem har, som vandrer på landeveje, som kommer ud af fængsler, og som ingen tør tage i deres brød. Jeg spurgte engang Einar Prip: "Hvor har der været størst hørelyst, hvor var det rigest at tale til folk?" Og han svarede først: "I Horsens Tugthus" men sagde lidt efter: "Nej, på Møltrup!" Han fortalte mig da om den velsignede gerning, der øvedes dér af pastor Johannes Munck, før fængselspræst ved Vridsløse, og hans hustru. Jeg læste om al slags oprejsningsarbejde, men endog Einar Prip, som dog var forstående overfor alt kristent arbejde, syntes opgaven var for svær og foreslog mig hellere at lave et hjem for unge piger, der var kommet på gale veje.

Mødet med Johannes Munck

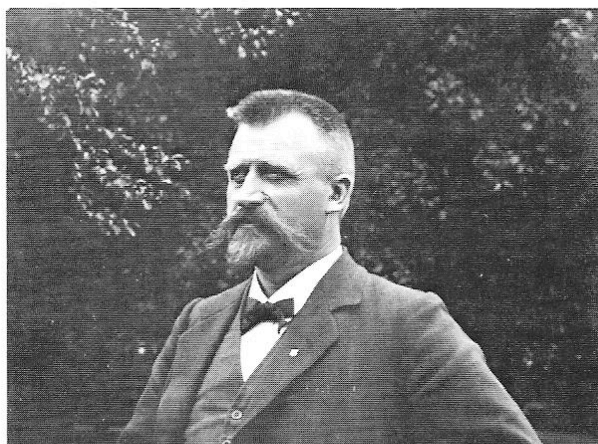
Jeg kendte ikke Johannes Munck, men skrev til ham og bad om en samtale med ham, når han kom til København. Dermed begyndte et venskab, som har bragt mig uendelig meget og varede ved til hans død. Han rådede mig til, før jeg tog nogen bestemmelse, at komme til Møltrup om sommeren og prøve på at sætte mig ind i, hvad det var, jeg indlod mig på. Jeg tog imod indbydelsen, og det var med mærkelige følelser og stor spænding, at jeg, efter en besværlig rejse, nåede bestemmelsesstedet og kørte ind på den store gårdsplads gennem porten, som forbandt længerne. Modtagelsen var hjertelig, og jeg blev straks betragtet som hørende til den "store familie". Indtrykket var et af de største, jeg har oplevet! At se pastor Munck og hans hustru bogstavelig talt som fader og moder for hele den store, brogede flok uden en tanke på sig selv, uden egentligt familieliv!

Fra sølvbryllup til den alt for tidlige død

Efter Muncks sølvbryllup, som jeg fik lov til at være med til, bad de, om de og deres børn måtte besøge mig lige efter. Det var en fest, men den sidste! Ikke længe efter blev Johannes Munck syg og indlagt på Herning Sygehus. Jeg stod stadig i forbindelse med sygehuset og fik hilsener fra ham gennem hans datter, som plejede ham. Det var nok galdesten, der gav anledning til, at han kom på hospitalet, men dødsårsagen var ligefrem et sprængt hjerte! Det måtte bære på alt for mange byrder og synder. Jeg syntes, verden blev fattigere, da meldingen om hans tidlige død indtraf; han var ikke langt over de 50.

Johannes Muncks begravelse

Johannes Muncks begravelse, som jeg naturligvis tog over til, var en fest, trods den store sorg og vemod. Det var en smuk, sen efterårsdag. Stille og skøn lå den smukke have med sin pragtfulde lindeallé som baggrund for den store menneskemasse, der havde samlet sig på græsplænen foran havedøren. Kisten var anbragt her og en talerstol rejst. Biskop Gøtzsche holdt en smuk og varm mindetale over sin gode ven, og pastor Andersen fra Eliaskirken, der havde været på Møltrup som medarbejder, talte kraftigt og betagende om det vidnesbyrd, Johannes Munck havde forstået at bringe til sine omgivelser. Efter højtideligheden bar Muncks "sønner" båret hen til den pyntede vogn. Vi fulgte så alle til fods, syngende hele vejen op til Timring Kirke, hvor Møltrups gravsted lå. Han kom til at hvile ved siden af

sine to først afdøde "sønner". Sørgefesten fortsattes med sang og tale til ud på aftenen. Næste morgen rejste jeg fra Herning, hvor jeg overnattede, sammen med Johannes' kære søskende og slægtninge, og tog så hjem, opfyldt af uforglemmelige Møltrup-minder.

Charlotte Munck

I forbindelse med Møltrup og Johannes Munck må jeg endnu nævne hans søster, Charlotte Munck, som blev min meget gode veninde. Hendes store stilling på Bispebjerg Hospital, hvor hun var forstanderinde, krævede meget og gav hende ikke tid til at være sammen med sine venner, men hvor var de stunder festlige, når vi mødtes; altid var hun den ydende, og ved siden af beskæmmede hun en ved sin ydmyghed. Et besøg hos hende betød altid noget, og man blev vidne til hendes på én gang kærlige og myndige færd, når hun færdedes som en dronning på det store hospital.

Sønderskovhjemmet

Ikke længe efter min hjemkomst fra det første besøg på Møltrup begyndte jeg at søge efter en plet, hvor hjemmet kunne rejses. Det blev da til, at et nedlagt skovfogedsted toges midlertidigt i brug, medens en hovebygning blev opført med 17 enkeltværelser, en ret stor spisestue, dagligstue, køkken og to værelser til de ledende. Beliggenheden var ideel mellem tre skove, der indrammer gården. Den 14. maj 1918, på min bestefars fødselsdag, blev det så indviet efter en meget travl tid. På festdagen, som jeg til mine venner kaldte min "glædesdag", var pastor Munck og Einar Prip til stede, og biskop Wegener foretog indvielsen. Det var et herligt vejr, og den unge bøg omkransede hele ejendommen så festligt. En kreds fra egnen var indbudt, og alt forløb, som vi havde ønsket.

Munckforeningens dokumentationsgruppe 23. febr. 2013
Red. Henrik Munck - risegaard.munck@gmail.com

SØNDERSKOVHJEMMET
4891 TOREBY L.

Optagelseshjem for mænd
Oprettet af fru Bodil de'Neergaard, Fuglsang, og indviet den 14. maj 1918.
Hjemmets opgave er på socialt og kristent vis at hjælpe mænd, der er kommet i vanskeligheder.
Hjemmet, der er en selvejende institution, opretholdes ved takstbetaling, beboernes betaling egne midler fra land- og havebrug, gaver og høstoffer.

Gaver modtages med TAK. Giro 900 84 54.

Formand: Christian Jensen, Kappelvej, 4900 Nakskov, tlf. 54 94 80 23.
Forstander: Flemming Jantzen, Sønderskovhjemmet, Skovstræde 7, 4891 Toreby L. Tlf. 54 86 90 54.

www.sonderskovhjemmet.dk